

נוהל מס' 19

תהליך הטיפול בחללים ברשות המקומית

כללי

1. מערך הטיפול בחללים בשעת חירום מפורט באוגדן "קליטת אוכלוסיה וטיפול בחללים בשעת חירום" שהופצה ע"י הרשות העליונה לפס"ח.
2. במסמך זה יפורט תהליך הטיפול בחללים ברשות המקומית עד הבאתם לקבורה, לרבות באירועים בלתי קונבנציונאליים ובשילוב צה"ל/פקע"ר, משטרת ישראל, משרד הבריאות, ומשרד הפנים.
3. נוהל זה מיועד לשמש את הגורמים הבאים: - ועדת המשנה המקומית, צוות אישור הזיהוי המקומי, מנהל תחנת ריכוז החללים המקומית ובית העלמין המקומי.
4. נוהל זה יצורף לתיק התכנון המקומי, לתיק צוות אישור הזיהוי המקומי ולתיק תחנת ריכוז החללים המקומית.
5. תרשים זרימה כללי - ראה נספח א'.

סדר הפעולות - בשלבי הטיפול השונים

6. שלבי הטיפול בחללים

- א. שלב א' - קבלת החללים בתחנת ריכוז החללים.
- ב. שלב ב' - זיהוי החללים.
- ג. שלב ג' - אישור זיהוי סופי.
- ד. שלב ד' - הבאת החלל לקבורה.

7. שלב א' - קבלת החלל בתחנת ריכוז החללים

א. קבלת החלל בעמדת הקבלה והרישום

1) כיסוי החלל בשמיכה (במידה והחלל הגיע ללא כיסוי שרוול פוליאטילן).
חלל מאירוע בלתי קונבנציונאלי יהיה עטוף בשתי שקיות ניילון אטומות
ובמקרה של אירוע ביולוגי (אנטרקס) תצוין ע"ג השקית האות "ב".

2) באחריות האחראי על תחנת ריכוז החללים להודיע לוועדת המשנה
המקומית על הגעת החללים לתחנה ומספרם ועל הצורך בזימון צוותי
איסוף נתוני הזיהוי של משטרת ישראל.

3) חלל שהובא לתחנת ריכוז החללים ע"י חייל פקע"ר (אנו"ח)

א) נציגי פקע"ר/אנו"ח יביאו את החלל, בדרך כלל עם טופס - "אישור
פינוי חללים - פקוד העורף" (נספח ג' - 1) בו יצוינו הפרטים הבאים :-

(1) פרטי המקום בו אותר החלל.

(2) "מספר חלל צה"ל" כפי שנקבע ע"י יח' אנו"ח בשטח
התקרית.

(3) פרטיהם האישיים של החיילים ומספר הרכב.

(4) פרטי מפקד נקודת האיסוף של צה"ל בשטח האירוע.

(5) "הודעת פטירה" של החלל (נספח ג' - 2) חתומה ע"י רופא
פקע"ר או רופא בית חולים. (באירוע בלתי קונבנציונאלי).

ב) האחראי על עמדת הקבלה והרישום יבצע את הפעולות הבאות:-

(1) אימות הפרטים הרשומים בטופס, ובמידת הצורך טיפול
בהשלמת פרטים חסרים.

(2) חתימה ע"ג הטופס (נספח ג' - 1).

(3) מסירת העתק מטופס הקבלה לידי החיילים ושחרורם.

(4) המשך הטיפול ראה בסעיף 5) להלן - רישום ומעקב בעמדת
הקבלה והרישום.

פברואר 2012

4) חלל שהובא לתחנת ריכוז החללים ע"י גורם אחר (אזרחים, בתי חולים וכד')

האחראי על עמדת הקבלה והרישום יבצע פעולות הבאות:-

(א) מילוי טופס "קבלת חלל מגורם אחר (פרט לצה"ל)" - ראה נספח ג'-
3 וחתימה ע"ג הטופס.

(ב) מסירת עותק מהטופס למביאי החלל ושחרורם.

(ג) בדיקת המצאות "הודעת פטירה" מהגורם שהביא את החלל
(אם קיימת) - ראה נספח ג'- 2.

(ד) המשך טיפול - ראה בסעיף 5) להלן. (רישום ומעקב בעמדת הרישום).

5) רישום ומעקב בעמדת הקבלה והרישום

האחראי על עמדת הקבלה והרישום יבצע את הפעולות הבאות:-

(א) לכלל חלל יינתן "מספר חלל פס"ח" על פי הכללים המפורטים להלן:-

(1) ספרור החללים יבוצע בכל תחנת ריכוז חללים עפ"י סדר
הגעתם (החלל הראשון שיובא לתחנה יקבל מספר 001).

(2) ספרור החללים יבוצע בכל תחנת ריכוז חללים בנפרד ללא
קשר לגורם שהביא אותם לתחנה (פקע"ר, אזרחים, בתי
חולים וכד') ולמספר התחנות ברשו"מ.

(ב) רישום פרטי החלל ב"יומן חללים" (נספח ג'- 4) בעמודות א-ד'. לגבי
חלל שהובא ע"י גורם אחר - פרט לצה"ל, יצוינו הפרטים בעמודות
א-ג' בלבד.

(ג) פתיחת "תיק חלל" (נספח ג'- 5), ורישום הפרטים: "מס' חלל פס"ח",
"מס' חלל צה"ל", שם הרשות המקומית, פרטי תחנת ריכוז החללים
ומועד פתיחת "תיק החלל".

(ד) ציון ב"תיק החלל" וב"יומן חללים" הערה האם החלל נפטר כתוצאה
מאירוע כימי או ביולוגי (אנטרקס).

(ה) תיוק טופס "הודעת פטירה" (נספח ג'- 2) ב"תיק החלל". במקרה של
חלל שהתקבל מגורם אחר - מילוי טופס "קבלת חלל מגורם אחר"
ותיוק 2 העתקים מהטופס ב"תיק החלל". בהמשך יתויק ב"תיק חלל"
כל מסמך הקשור בחלל, בכל שלבי הטיפול.

ו) לכל חלל תוצמד "אצעדה" (נספח ג- 6) אשר על ארבעת חלקיה יצוין "מס' חלל פס"ח" כמפורט:

(1) על גבי שרוול הפוליאאתילן יודבק החלק הקרוי "בהמתנה".

(2) בצידו הימני העליון של "תיק החלל" יודבק חלק א' של "האצעדה".

(3) יתרת חלקי ה"אצעדה" יישמרו בתיק החלל.

ז) תיוק טפסי קבלת החללים מצה"ל בתיק תחנת ריכוז החללים.

ח) העברת החלל לעמדת "המתנה".

8. שלב ב' - תהליך זיהוי החללים

א. כללי

1) תהליך זיהוי החללים יתבצע באחריות משטרת ישראל בשלושה (3) שלבים עיקריים כאשר:-

א) חבירת צוות איסוף נתוני זיהוי משטרתי בהרכב: - רופא שיניים, טכנאי מז"פ וחוקר, לצורך חקירה ואיסוף נתונים מהחלל.

ב) חקירת שטח ע"י חוקרי תחנת המשטרה המקומית (צח"מ).

ג) גיבוש המלצה של משטרת ישראל באשר לזיהויו של החלל (לאחר הצלבת מידע).

2) עם סיום עבודת צוות איסוף נתוני הזיהוי המשטרתי יועבר טופס "המתנה/השהיית חללים" (נספח ג' - 7) לאחראי על תחנת ריכוז החללים - הטופס יתויק בתיק התחנה.

3) ממצאי צוות איסוף נתוני הזיהוי המשטרתי (בתר"ח) יועברו לצח"מ, להצלבת מידע. המלצת הצח"מ תועבר ליו"ר הועדה לאישור זיהוי ברשות המקומית.

4) חריג - העברת חלל שזיהויו לא הושלם למכון לרפואה משפטית תעשה עפ"י החלטת הגורמים המוסמכים במשטרת ישראל.

ב. פעילות צוות תחנת ריכוז החללים.

1) העברת העתק מטופס "אישור קבלת חלל מגורם אחר" לצוות איסוף נתוני הזיהוי.

2) קבלת עותק מטופס "המתנה/השהיית חללים" מצוות איסוף נתוני הזיהוי של משטרת ישראל (נספח ג' - 7).

3) עדכון "יומן החללים" בעמודות ה' עד ז' (נספח ג' - 4) בהתאמה לשלבי פעילות הזיהוי השונים של מ"י.

4) הדבקת חלק ב' של ה"אצעדה" ע"ג המדבקה שהודבקה על תיק החלל בצדו הימני העליון. (יתרת האצעדה תשמר בתיק החלל).

5) במצב בו יועבר חלל להשלמת החקירה במכון לרפואה משפטית יבצע צוות תחנת ריכוז החללים את הפעולות הבאות:-

א) מילוי טופס "אישור קבלת חלל מפס"ח/משטרת ישראל" (נספח ג' - 11).

ב) מסירת העתק מהטופס לנציג משטרת ישראל ותיוק העתק שני בתיק החלל.

ג) לאחר קבלת החלל מהמכון לרפואה משפטית יבצע צוות תחנת ריכוז החללים את הפעולות הבאות:-

(1) מילוי טופס "אישור קבלת חלל מפס"ח/משטרת ישראל".

(2) מסירת העתק מהטופס לנציג משטרת ישראל ותיוק העתק שני בתיק החלל.

(3) עדכון "יומן החללים" - עמודות ו' - ז'.

9. שלב ג' - אישור זיהוי סופי

א. המלצת צוות החקירה של משטרת ישראל תועבר לצוות אישור הזיהוי המחוזי אשר יבצע הפעולות הבאות:-

1) אישור זיהוי הסופי של כל חלל ואישור הבאתו לקבורה יינתן ע"ג טופס "החלטת צוות אישור זיהוי מחוזי" (נספח ג' - 8).

הערה: החלטת צוות אישור הזיהוי המחוזי תינתן בהסכמה פה אחד.

פברואר 2012

2) במצב בו אין הסכמה של כל חברי הצוות לאישור סופי של הזיהוי - רשאי צוות הזיהוי המחוזי להורות על השלמת החקירה ע"י מ"י או על העברת ההחלטה לצוות אישור הזיהוי המחוזי.

3) העברת חלל להשלמת חקירה במכון לרפואה משפטית תבוצע על פי החלטת הגורמים המוסמכים במשטרת ישראל.

4) במצב בו לא יאושר סופית זיהוי החלל - רשאית הועדה (עפ"י המלצת מ"י) להביאו לקבורה ללא זיהוי סופי, הכל בהתאם להנחיות הרבנות הראשית לישראל.

5) צוות אישור הזיהוי המחוזי יעביר את טפסי ההחלטה לצוות איסוף נתוני הזיהוי של משטרת ישראל.

6) מ"י תעביר העתק מאישור הזיהוי הסופי לאחראי על תחנת ריכוז חללים המקומית.

ב. עם קבלת אישור הזיהוי הסופי יבצע צוות תחנת ריכוז החללים את הפעולות הבאות:-

1) עדכון פרטי החלל ב"יומן חללים" (נספח ג' - 4) עמודות ח- עד יז'.

2) עדכון פרטי החלל ב"תיק חלל" (נספח ג' - 5) סעיף 1.

3) הדבקת "אצעדה" חלק ג' (נספח ג'- 6).

4) מילוי "טופס הבאת חלל לקבורה" (נספח ג'- 9).

5) טיפול מול משרד הבריאות בקבלת "רשיון קבורה" לחלל (נספח ג'- 10) שזיהויו הסופי אושר וניתן היתר לקבורה וכן במקרה של אישור קבורת חלל בלתי מזוהה.

6) העברת פרטי החלל ליו"ר ועדת המשנה המקומית (שיעדכן את יו"ר ועדת מל"ח המקומית).

10. שלב ד' - הבאת חלל לקבורה

א. כללי

- 1) הוצאת "רשיון קבורה" (נספח ג'- 10) על ידי משרד הבריאות.
 - 2) יו"ר ועדת מל"ח המקומית, באמצעות ועדה שתמונה על ידו, יודיע למשפחת החלל את עובדת הזיהוי הסופי של החלל ויתאם עמה את סידורי הקבורה.
 - 3) הנחיית פקע"ר אינה מתירה קבורת חלל כתוצאה מאירוע ביולוגי (אנטרקס) בקבורה רגילה. הנחיות מיגון, טיהור וקבורה ראה בסעיף 17 להלן.
- ב. פעילות צוות בית העלמין - לאחר הקבורה ימלא האחראי על בית העלמין את הפרטים על מקום הקבורה ע"ג טופס "הבאת חלל לקבורה" (נספח ג'- 9). העתק יועבר לצוות תחנת ריכוז חללים.
- ג. פעילות צוות תחנת ריכוז החללים - עדכון "יומן חללים" (נספח ג'- 4) עמודות יט', כב' עד כו') ו"תיק חלל" - סעיף 2.

חריגים

11. הטיפול בחריגים - בנושאי קבורה

- א. חללים אזרחיים שזוהו כתושבי רשות מקומית אחרת - ימסרו לנציגים מוסמכים של אותה רשות מקומית אשר תשגר רכב מתאים לקבלתם.
- ב. צוות תחנת ריכוז החללים יבצע את הפעולות הבאות:-
 - 1) מילוי טופס "אישור מסירת חלל לגורם אחר" (נספח ג' - 12).
 - 2) מסירת העתק לנציג הרשות המקומית המקבלת, העתק למ"י ותיוק העתק ב"תיק החלל".
 - 3) עדכון "יומן החללים" - עמודות כ', כא' (כולל פרטי המקבל).

ג. חללים חיילים ו/או שוטרים

- 1) חללים שזוהו כחיילים ו/או כשוטרים ימסרו לשלטונות צה"ל/משטרת ישראל.
- 2) פעילות צוות התחנה כמפורט בסעיף 11 ב' שלעיל.

פברואר 2012

ד. חללים בני דתות אחרות (לא יהודים)

1) חללים תושבי הארץ שזוהו כבני דתות אחרות ימסרו לנציגים מוסמכים של בני דתם ברשות המקומית או ברשויות מקומיות אחרות.

2) במצב בו החללים זהו כתושבי רשות מקומית אחרת יפעל צוות תחנת ריכוז החללים כמפורט בסעיף 11 ב' שלעיל.

ה. חללים אזרחי חוץ/תיירים

1) חללים שזוהו כאזרחי חוץ/ או כתיירים - יבוצע תאום עם משרד התיירות ו/או עם משרד החוץ באשר להמשך הטיפול בהם.

2) בעת מסירת החלל יפעל צוות תחנת ריכוז החללים כמפורט בסעיף 11 - ב' שלעיל.

3) במצב בו יוחלט (בתיאום עם משרד התיירות ו/או משרד החוץ) על קבורתם - תעשה הקבורה בהתאם לנוהלי הקבורה הרגילים, עפ"י הלכות דתם.

ו. חלל שלא זוהה

1) **תנאי ראשוני לקבורת חלל בלתי מזוהה** - קבלת החלטת צוות אישור הזיהוי המחוזי (נספח ג'- 8), בהתאם להנחיות הרבנות הראשית לישראל המאשרת הבאת החלל לקבורה ללא זיהוי.

2) הוצאת "רשיון קבורה" - (נספח ג'- 10) .

3) עדכון "יומן החללים" עמודות יט' ו- כב' עד כו'.

4) עדכון "תיק חלל" בסעיף 1 בו יצוין "אלמוני" ובסעיף 2 בו יעודכן מקום הקבורה.

12. הנחיות מפורטות בנושא הטיפול בחריגים כמפורט לעיל תינתנה ע"י ועדת המשנה המקומית. המגע עם הגורמים השונים יקום באמצעותה.

השהיית חללים

13. במהלך כל אחד משלבי הטיפול בחללים יתכן ויהא צורך בהשהיית חללים בקירור.

14. האמצעים הקיימים להשהייה בקירור כוללים:-

א. תאי קירור בבתי החולים.

ב. תאי קירור או מכולות קירור בבתי העלמין.

ג. מכולות קירור אשר יוזמנו ע"י הרשו"מ עפ"י נהלי רח"ל.

ד. בתי קירור המצויים במרחב או בקרבת הרשו"מ וניתן להשהות בהם חללים.

15. נוהל הזמנת מכולות קירור והכנות שעל הרשו"מ לבצע בשגרה - ראה נוהל מס' 19 בנהלי רח"ל.

הטיפול בחללים כתוצאה מאירוע בלתי קונבנציונאלי

16. באירוע כימי

א. כללי

1) עפ"י קביעת פיקוד העורף יועברו חללים כתוצאה מאירוע כימי לאתר הטיהור של בתי החולים שם יטוהרו.

2) העברת החלל מאזור האירוע אל אתר הטיהור של בית החולים ולאחר טיהורו אל תחנת ריכוז החללים שברשות המקומית תבוצע באחריות פקע"ר - ראה פירוט בנוהל 18 ב"קובץ ההוראות והנהלים למערך פס"ח".

3) לאחר טיהור החלל, תבוצע הפעילות בתחנת ריכוז החללים ובבית העלמין כבחלל מאירוע קונבנציונאלי.

ב. פעילות פקע"ר בבית החולים

1) טיהור החלל וחפציו.

2) קביעת מוות ע"י רופא.

3) שימור בגדי החלל ותיעוד פרטים וממצאי הזיהוי, לרבות צילומי חפצים שאי אפשר לטהרם.

4) צילום החלל.

5) ריכוז עדויות שנאספו במרכז המידע של בית החולים.

6) העברת החלל לתחנת ריכוז החללים שברשות המקומית, כולל:-

א) עטיפת החלל בשתי שקיות פלסטיק אטומות והכנסתו לשק חללים.

ב) טופס רישום חלל ממולא כראוי עם תמונת החלל.

ג) תיק קבלה של בית החולים.

ד) הודעת פטירה חתומה ע"י רופא.

ה) שקית החפצים של החלל כולל פרטים וממצאי הזיהוי והעדויות שנאספו, תצורף לחלל.

17. באירוע ביולוגי (אנטרקס)/אבעבועות שחורות

א. כללי

1) הופעת סימפטומים המעידים על המחלה הינה מאוחרת, על כן אזרחים שיחלו, יגיעו לבתי החולים על מנת לקבל טיפול.

2) פרטי הזיהוי של רוב החולים/חללים יהיו מתועדים במיון בתי החולים וזהותם תהייה ידועה.

3) הטיפול בחללים מאירוע ביולוגי מחייב הערכות והתארגנות מוקדמת ומיגון הצוותים המטפלים.

4) עפ"י הנחיות משרד הבריאות לא תותר קבורה רגילה.

ב. העברת החלל מבית החולים אל תחנת ריכוז החללים שברשות המקומית- תבוצע באחריות פיקוד העורף.

ג. מיגון הצוותים והנחיות מיוחדות

1) הצוותים המטפלים בחללים והחייבים מיגון הינם צוותי "המעגל הפנימי" (אנשים הבאים במגע עם הגופה או שוהים בקירבתה).



פברואר 2012

(א) צוות תחנת ריכוז החללים.

(ב) צוות איסוף נתוני הזיהוי של מ"י .

(ג) צוות הקבורה בבית העלמין.

(ד) נהגים.

הערה:

אנשי המעגל החיצוני ("המעטפת") – מלווים וכד' אינם חייבים ללבוש בגדי מגן באירוע אנטרקס.

(2) מיגון הצוותים כולל את הפריטים הבאים:-

(א) מסכת פה אף.

(ב) כפפות חד פעמיות מלטקס.

(ג) משקפי מגן.

(ד) סינור פלסטי.

(ה) מגפי גומי גבוהים הדוקים ואטומים מלמעלה.

(ו) כובע חדר ניתוח.

(3) חיסון

(א) אנשים הבאים במגע עם גופות נפטרים מאירוע אנטרקס ("המעגל הפנימי") ייטלו אנטיביוטיקה מונעת עם התקבל הוראה לכך.

(ב) אם יוחלט על חיסון מראש – יחוסנו אף האנשים בצוותים כאמור.

(ג) במקרה של אירוע אבעבועות שחורות - חיסון מקדים הינו חובה לשני המעגלים ("הפנימי" ו"החיצוני").

ד. הנחיות למיגון

- 1) מתחת לבגדי המגן ילבשו אנשי ה"מעגל הפנימי" בגדי עבודה פשוטים, אותם יש להכין מראש. בגדים אלו יושמדו או ייעוקרו בסוף כל משמרת.
- 2) השמדת הביגוד או עיקורו (הן בגדי העבודה והן ציוד המיגון) תתבצע בסיום כל משמרת עפ"י נהלי משרד הבריאות שבתוקף.
- 3) במהלך העבודה על הצוות המטפל לרחוץ ידיים בקפדנות במים ובסבון בסיום כל התעסקות עם גופה, לפני אכילה ולפני עישון.
- 4) בסיום המשמרת, עם הסרת הביגוד, וטרם לבישת בגדים חדשים, על כל אנשי המעגל הפנימי להתקלח במים ובסבון.
- 5) יוגדרו אזורים נפרדים להסרת ביגוד העבודה, וללבישת הבגדים הנקיים.
- 6) בכל מקרה של תחלואה בצוות המטפלים יש לדווח מיידית לגוף הרפואי המגבה, (שהוגדר ע"י משרד הבריאות) וזה ידווח ללשכת הבריאות הקרובה, אשר תתחיל בחקירה אפידמיולוגית.

ה. עטיפת הנפטרים – בתי חולים

- 1) הנפטר לא יופשט לאחר פטירתו, לא תוסר ממנו צנרת רפואית או כל אביזר פולשני אחר, ולא יעבור טיהור (דקונטמינציה) או שימור (ע"י הזרקת חומרים) משום סוג שהוא.
- 2) חפצים יקרי-ערך יוסרו מהנפטר רק בעקבות בקשה ישירה של המשפחה, ולאחר שהוסבר לה ע"י צוות ביה"ח מה עליה לעשות ע"מ לטהרם, ומה הנזק שעלול להיגרם בעקבות הסרה זו.
- 3) בית החולים יתעד בכל מקרה עם אלו חפצים נעטף הנפטר, ואלו חפצים הוסרו ממנו לאחר פטירתו.
- 4) הנפטר ייעטף בשני שקי פוליאאתילן שקוף סמוך ככל הניתן למועד פטירתו, כאשר גופו מכוסה בסדין, ופניו מגולות, לצורך זיהויו. יש לסגור את השקיות באופן הרמטי.
- 5) השק החיצוני יסומן באות "ב".

1. הובלת הנפטרים

1) הובלת הנפטרים ממקומות פטירתם לבתי העלמין תתבצע ע"י חברת אמבולנסים פרטית, שתרוקן בצווים לשע"ח.

2) נהגי האמבולנסים ומלוויהם (לצורך נשיאת האלונקה וכד', אם יש צורך בכך) ינהגו עפ"י הכללים האמורים לגבי אנשי המעגל הפנימי (כולל ביגוד מגן, מקלחת, החלפת בגדים, חיסון מקדים במקרי אבעבועות שחורות וכו').

3) לא תותר עלייה לאמבולנס של בן משפחה או מלווה לא מקצועי אחר.

4) האמבולנסים יסומנו בסימון המעיד על "סכנה זיהומית" עפ"י התקן הבינלאומי.

5) בכל אמבולנס יותקן אמצעי קשר קבוע או נייד.

6) הפעלת אוורור/חימום/מיזוג באמבולנס אסורה, ועליו לנסוע בחלונות סגורים כדי לא לפזר את הזיהום החוצה.

7) האמבולנס ינוקה ביסודיות בסיום כל משמרת בבית הקברות במים ודטרגנט. אם יקרה זיהום גס מנוזלי גופה, אפשר קודם לכסות את הנוזל בחומר חיטוי כגון היפוכלורייט 0.5% למשך 10 דקות, להספיג אותו אח"כ (תוך לבישת ציוד מגן אישי) ולהעביר אותו לעיקור בשקית המסומנת BIOHAZARD. לאחר מכן, לחזור על תהליך החיטוי ולהשלים את פעולת הניקיון.

2. טהרה

1) אין לבצע טהרה כלל.

2) אם הרבנות תדרוש, ניתן יהיה לעטוף את הנפטרים בתכריכים מעל לשכבת הפוליאאתילן החיצונית.

3) זיהוי הנפטר יהיה מהיר ככל הניתן, וייעשה ע"י בן משפחה אחד בלבד, ללא פתיחת שרוולי הפוליאאתילן.

4) במקרי אבעבועות שחורות על בן המשפחה המזהה להיות מחוסן.

5) בחדר הטהרה יימצא חומר טיהור מסוג DS-2/STB לצורך מקרה בו שרוול הפוליאאתילן נפתח או שהגופה נפגעה.

6) בחדר הטהרה תימצא תמיסת היפוכלורייט 0.5% לטיפול באנשי צוות להם ארעה תקלת בטיחות (עפ"י המפורט).



פברואר 2012

7) בכל מקרה של תקלה בטיחות יש לדווח לסמכות הרפואית המגבה, (שתוגדר ע"י משרד הבריאות) ולפעול עפ"י נהלי משרד הבריאות.

ח. לוויה והתייחסות למלווים

1) בכל מחולל חל איסור על המלווים לשהות בסמוך לגופה או לגעת בה.

כל הסעיפים הבאים בפסקה זו מתייחסים לאבעבועות שחורות בלבד.

2) חיסון הינו תנאי הכרחי להשתתפות בלוויה.

3) באחריות חברה קדישא הכנת מודעות שתיתלנה מחוץ לבתי העלמין המיועדים לחללי אבעבועות שחורות, בהן יהיה כתוב ההכרח שבחיסון. החזן/הרב, המנהל את טקס הלוויה של חולה אבעבועות שחורות, יתדרך את הקהל בתחילת מסע הלוויה בדבר חשיבות והכרחיות החיסון.

4) במידת האפשר יובל הנפטר ברכב אל הקבר, ורק לאחר כיסוי הגופה יותר למלווים להתקרב. אם לא ניתן – יובל הנפטר בעגלה, וקהל המלווים ימצא במרחק 10 מטרים לפחות ממנה עד לאחר כיסוי הגופה.

ט. התייחסות לחפצי הנפטר

1) כל הביגוד והמצעים, שהיו צמודים לנפטר בעת פטירתו, ייקברו עימו.

2) בגדים ומצעים של הנפטר, אשר לא היו צמודים אליו בעת הפטירה, אך נלבשו במהלך המחלה, יושמו בשקית מסומנת (ראה לעיל), ודינם יהיה כנהוג במקרים אלו בבתי החולים.

3) תשמישי קדושה ייעטפו בשקית, שתסומן ב"סכנה ביולוגית" וייגנזו. אם ניתן מבחינה הלכתית, הללו ייעטפו בעטיפה כפולה, וייקברו ביחד עם הנפטר.

י. הנחיות לקבורה

1) על מקומות הקבורה להיות מרוחקים ממקווי מים תת קרקעיים ומאזורים המשמשים למגורים, לחקלאות או למרעה, ולהימצא באזורים ללא בעלי חיים משוטטים, כדוגמת חולדות.

2) אין צורך בקבורת החללים בחלקות נפרדות, בתנאי שנהלי הלוויה נשמרים עפ"י המפורט לעיל.

3) הנפטרים ייקברו בעומק של מטר ביחידת קבורה בעלת שכבת בטון היקפית (קבר סטנדרטי).



פברואר 2012

4) כל גופה (המגיעה כבר עטופה בשני שרוולי פולאתילן), תיעטף בריעה נוספת שבתוכה יושמו 10 ק"ג סיד. מחוץ לגופה, בתוך חלקת הקבר, יש לשפוך 20 ק"ג סיד נוספים.

5) הנפטרים ייקברו בעומק של מטר ביחידת קבורה בעלת שכבת בטון היקפית (קבר סטנדרטי).

6) כל גופה (המגיעה כבר עטופה בשני שרוולי פולאתילן), תיעטף בריעה נוספת שבתוכה יושמו 10 ק"ג סיד. מחוץ לגופה, בתוך חלקת הקבר, יש לשפוך 20 ק"ג סיד נוספים.

7) יש לסמן את יריעת הפוליאאתילן החיצונית בחוטי ברזל ובתגיות זיהוי ממתכת (ע"מ שלא יעוכלו בסיד), על הסימון יש לכתוב את האות "ב", את שם המחולל אם ידוע, ובקברי אחים – את שם החלל.

8) באחריות חברת קדישא לנהל מעקב רישומי קבורה ביומן בית העלמין. ברישום יצויין סוג המחלה (אנתרקס/אבעבועות שחורות וכד').

9) כאשר יש הכרח לקבור מספר חללים בקברי אחים חל איסור לערב בין חללי אנטרקס לאבעבועות שחורות.

10) יותר לפתוח קבעי אחים של אבעבועות שחורות בלבד (כעבור שנה). חל איסור לפתיחת קברי אחים של אנתרקס. קברי אחים מעורבים לא ייפתחו.

11) חללי אירוע ביולוגי שנקברו שלא עפ"י הנהלים (הן מאחר שבעת פטירתם לא היתה ידועה סיבת המוות, והן מסיבות אחרות) לא יוצאו מקברייהם. אולם קברים אלו יסומנו ברישומי החברה-קדישא ובית העלמין כקברים בהם נטמנו חללי אירוע ביולוגי. במידה שהקברים אינם מבוטנים אין לחפור קבר חדש בטווח של 10 מטר מהקבר לכל כיוון.

יא. ציוד ואמצעים

1) רכישת אמצעי המיגון, הטיהור ואחסנתם תבוצע באחריות הרשות המקומית. הרשות העליונה לפס"ח תסייע ככל יכולתה.

2) הרשות המקומית תצטייד בשעת חירום בבטון וסיד לקבורת החללים ממפעלי "אבן וסיד" שהינם "מפעלים חיוניים" של משרד הבינוי והשיכון עפ"י השיטה המסחרית. במקרה הצורך תינתן ע"י רח"ל עדיפות להספקת החומרים לרשויות המקומיות.



18.נספחים

- | | | |
|---------------|---|---|
| א.נספח א' | - | תהליך הטיפול בחללים - תרשים זרימה כללי. |
| ב.נספח ב' | - | תהליך הרישום והמעקב. |
| ג.נספח ג- 1 | - | אישור פינוי חללים - פיקוד העורף. |
| ד.נספח ג- 2 | - | הודעת פטירה. |
| ה.נספח ג- 3 | - | אישור קבלת חלל מגורם אחר (פרט לצה"ל). |
| ו.נספח ג- 4 | - | יומן חללים. |
| ז.נספח ג- 5 | - | תיק חלל. |
| ח.נספח ג- 6 | - | "אצעדה" |
| ט.נספח ג- 7 | - | טופס המתנה/השהיית חללים. |
| י.נספח ג- 8 | - | החלטת צוות אישור הזיהוי המקומי/מחוזי. |
| יא.נספח ג- 9 | - | הבאת חלל לקבורה. |
| יב.נספח ג- 10 | - | רשיון קבורה. |
| יג.נספח ג- 11 | - | אישור קבלת חלל מפס"ח/משטרת ישראל. |
| יד.נספח ג- 12 | - | אישור מסירת חלל מזוהה לגורם אחר. |
| טו.נספח ד | - | טבלת טפסי תחנת ריכוז חללים. |